

plejelovs § 99, stk. 3, 2. pkt., og § 101, stk. 2, 2. pkt. – den nuværende adgang til at påklage alle afgørelser truffet af politimesteren vedrørende behandling af kriminalsager til både rigsadvokaten og justitsministeren. Herved gennemføres en to-instans rekursbe- grænsning for så vidt angår afgørelser vedrørende krimi- nalretlig forfølgning. Rigsadvokatens afgørelse i en klagesag er herefter endelig, medmindre justitsmini- steren benytter sin adgang til som overordnet tilsyns- myndighed at gribe ind i rigsadvokatens behandling af en konkret sag.

I bestemmelserne i *stk. 4, 3. og 4. pkt.*, præciseres i overensstemmelse med over-/underordningsforholdet, at rigsadvokaten kan give politimesteren generelle og konkrete pålæg vedrørende virksomheden som anklagemyndighed.

Efter bestemmelsen i *stk. 5* fastsættes fristen for at klage over afgørelser til 4 uger. Bestemmelsen gælder kun, hvor der er truffet en afgørelse. Fristen regnes fra det tidspunkt, hvor klageren har fået meddelelse om afgørelsen. Klagen skal være kommet frem til myndigheden inden fristens udløb.

Klagefristen er ikke absolut, idet klager, der modtages efter udløbet af 4-ugersfristen, skal behandles, hvis rigsadvokaten skønner, at fristoverskridelsen må anses for undskyldelig. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis afgørelsen vel er meddelt klageren, men denne på grund af bortrejse, sygdom eller lignende har været forhindret i at indgive klagen rettidigt.

Det bemærkes, at overskridelse af klagefristen ikke berører rigsadvokatens adgang til at omgøre politimesterens afgørelse i medfør af bestemmelsen i *stk. 4, 4. pkt.*, om konkrete pålæg vedrørende virksomheden som anklagemyndighed.

Bestemmelsen i *stk. 6* indebærer, at klager over aktindsigt efter forvaltningsloven eller offentlighedsloven – i lighed med klager over afgørelser om kriminalretlig forfølgning – bliver omfattet af toinstansprincippet. Bestemmelsen betyder endvidere, at klagefristen på 4 uger i *stk. 5* også gælder i forhold til klager over afgørelser om aktindsigt. Der er mulighed for at dispensere fra klagefristen som nævnt i *stk. 5, 2. pkt.*

Kapitel 4

Forsvarere

Til § 66

Bestemmelsen, som fastslår grundlaget for den fremtidige ordning for forsvareres møderet mv., indebærer en ændring i forhold til den gældende bestemmelse i retsplejelovens kapitel 5, § 23, stk. 1, 1. led,

hvorefter retten til at møde som bisidder i kriminalsager tilkommer enhver uberygtet og myndig person.

Efter *stk. 1* foreslås det således, at dommeren ved Retten i Grønland autoriserer et passende antal uberygtede og myndige personer over 18 år til at virke som forsvarere i kriminalsager. Der stilles ikke krav om, at personer, der søger autorisation som forsvarer, skal være i besiddelse af bestemte forudskaber, idet de relevante faglige forudsætninger foreslås sikret gennem den uddannelsesordning, som fremgår af den foreslåede § 67. De personer, der kan komme på tale som autoriserede forsvarere, tilhører herefter den samme personkreds, som de nuværende bisiddere i kriminalsager – det vil for den overvejende dels vedkommende sige lægfolk, der stiller deres bistand til rådighed for retsvæsenet, men som i reglen har hovederhverv andetsteds. Ligesom efter den gældende ordning vil kredsen af autoriserede forsvarere endvidere kunne omfatte jurister, der ikke er advokater, men f.eks. har ansættelse i den offentlige administration eller hos offentlige og private virksomheder mv. Advokater foreslås derimod ikke omfattet af autorisationsordningen. For deres ret til at møde som forsvarere og pligt til at lade sig beskikke gælder §§ 82 og 83.

Begrebet »uberygtede« forudsættes at omfatte både almindeligt omdømme (»redelighed«) og eventuel kriminalitet. Dommeren ved Retten i Grønland vil skulle vurdere, om en dom for kriminelt forhold har en sådan karakter eller aktualitet, at den er til hinder for at opnå autorisation som forsvarer.

Antallet og fordelingen af autorisationerne som forsvarer forudsættes fastlagt på en sådan måde, at der i hver retskreds står et efter sagsantallet passende antal lokale forsvarere til rådighed.

Efter *stk. 2, 1. pkt.*, vil autorisationen give ret til at møde som forsvarer ved kredsretterne, Retten i Grønland og Grønlands Landsret – dvs. ved alle grønlandske domstole. Retten til at møde som forsvarer ved Højesteret vil derimod som hidtil afhænge af, om vedkommende efter den danske retsplejelovs regler har erhvervet en sådan møderet. Dette vil herefter alene kunne være tilfældet for advokater. Autorisationen medfører i henhold til *stk. 2, 2. pkt.*, endvidere en pligt til at lade sig beskikke i kriminalsager ved de grønlandske domstole. Foruden beskikkelse som forsvarer omfatter dette en pligt til at lade sig beskikke som udenretlig rådgiver – hvilket dog kun er relevant for juristernes vedkommende, jf. § 327, stk. 1, 2. pkt. – og som stedlig medhjælper, jf. § 328. Det forudsættes, at domstolene administrerer beskikkelsesordningen under rimelig hensyntagen til de autoriserede forsvareres arbejdsmæssige og personlige forpligtelser i øvrigt.